

І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

Редкація і адміністрація:
"Свобода", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Нью-Йорку:
BARELY 7-4125
УНСоюз: BARELY 7-5337

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 15 листопада 65

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН 14-го ЛИСТОПАДА ВВЕЧЕРІ ПРИЛІТЕВ ІЗ ТЕККАСУ ДО ВАШИНГТОНУ, де буде до четверга і в середу 17-го листопада буде гостити прийняттям і балом англійську княжну Маргариту та її чоловіка ерла Сноудена. В неділю 14-го листопада Президент приймав на своїй фермі в Джансон Сіті в Тексасі двох учасників війни у В'єтнамі, сержанта Роберта Вендінгера і військового фахівця Роберта Соллімена. Президент виходив після операції 8-го жовтня, але він відчував біль в тому місці, де був розтин. Військові ветерани були запрошені до Джансон Сіті, щоб побачити ферму Президента. Вони прибули туди з жінками і дітьми, і Президент їм показував свою ферму та гостив їх сніданком.

АЖ В П'ЯТНИЦЮ, 12-го ЛИСТОПАДА, ЛІКАРІ СТЕРДИЛИ, ЩО АЙЗЕНГАВЕР ЗАНЕДУЖАВ НА СЕРЦЕВУ АТАКУ, з якої він ступив до відпочинку, але мусить залишитися в армійському шпиталі у Форті Гордон прийнявши 10 днів, поки зможе переїхати до військового шпиталю Волтера Ріда у Вашингтоні. Д-р Гаррі Гарпер сказав, що доконали до ліпше хворіти на серцеву атаку у віці понад 70 років, ніж тому, хто має 40-60 років. Айзенгавер 10 років тому занедужав на серцеву атаку, але д-р Метінглі заявив, що на 10 років старший вік пацієнта не свідчить про те, що цей пацієнт є в більшій небезпеці.

ДЕПАРТАМЕНТ ОБОРОНИ ЗМІНИВ АРМІЙСЬКІ РЕЗЕРВИ, хоч проти цього протестував Конгрес за допомогою резолюції Сенатської Комісії Збройних Сил. Секретар Оборони Роберт МакНамара повідомив, що негайно мають розв'язати 6 армійських дивізій резерви, які мають 55,000 резервістів у 751 відділах. Сенатська комісія просила Департамент Оборони, щоб із зменшення резерва зачекати до 1-го березня, але секретар оборони, секретар армії і штабштабу армії рішили, щоб негайно зробити місце для випуску тих воїнів, які можуть бути потрібні у В'єтнамі. Тому треба зробити неактивними непотрібні тепер відділи армійських резервів.

ДЕПАРТАМЕНТ СКАРБУ ПОВІДОМІВ ПРО РЕОРГАНІЗАЦІЮ СЕКРЕТНОЇ СЛУЖБИ, головним завданням якої є охороняти життя й здоров'я Президента. Очолюватиме Секретну Службу і нададі Джеймс Дж. Равлі, але він матиме до помічників 4-ох асистентів директора. Комісія Воррена ствердила деякі недостатки в Секретній Службі. Одним із асистентів директора Секретної Служби є Рудфус Янгблад — агент, який під час трагедії в Далласі 22-го листопада 1963 року їхав в тому авто, що і віце-президент Джансон, і який Джансона потягнув на підлогу авто, коли впали стріли до президента Кеннеді.

ГУБЕРНАТОР ВІРДЖІНІ ГАРРИСОН НАМЕНУВАВ НА СЕНАТОРА 50-РІЧНОГО ГАРРІ Ф. БИРДА, молодшого, який займає становище свого батька. 78-річний сенатор ЗДА Гаррі Ф. Бирда старшого, Новонайменованний сенатор муситиме в листопаді 1966-го року старатися про вибір на пост сенатора, який його батько займав від 1933-го року. Деякі демократи не є задоволені з цієї номінації і кажуть, що такий важливий пост не має бути "спадковим". Проти цієї номінації є і республіканці. Молодий Бирд муситиме вести завзяту виборчу кампанію, щоб втриматися на пості, який дістав через номінацію.

У СВІТІ

В ГЕНЕРАЛЬНІЙ АСАМБЛЕЇ ОН ПРОДОВЖУЮТЬСЯ ДЕБАТИ над справою членства Комуністичного Китаю. До прихильників прийняття Пейпінгу до ОН приєднались ще Сінгапур, Ємен і СРСР. Білорусь, з іншого боку, висловилася Нікарагуа. Дебати будуть продовжуватись впродовж цілих тижнів. Сам комуністичний уряд мовчить і не відповів на запит його прихильників щодо простого членства йому формального внесення.

ЗАХІДНО-НІМЕЦЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ Д-Р ГЕРГАРД ШРЕДЕР ПЕРЕВІВ у Парижі дводенні розмови з французьким міністром закордонних справ Морісом Куве де Мюрвільем. Вони торкалися справ Європейської Економічної Спільноти, бойкотуваної Францією від червня ц. р., та проблеми реорганізації Атлантичного Союзу (НАТО), що її вимагає президент де Голль. Зате — за твердженням Шредера — не було мови про німецькі амбіції щодо атомової зброї — проти чого є рішуче Франція.

СОВЕТІ ВИПУСТИЛИ НОВОГО ШТУЧНОГО САТЕЛІТА в сторону планети Венус. Цей повитриваний корабель важить 2.123 фунти і за три і пів місяця має — приблизно коло 1-го березня 1966 р. — знайти в сусідстві Венус, перелетівши 180 мільйонів миль. Цей советський повитриваний корабель є п'ятнадцятим важилом за американського 447-фунтового Марінеру II, який в грудні 1962 року наблизався до Венус на відстані 21.600 миль і передав через радіо на Землю вартісні інформації щодо тієї планети.

РЕТНИК СРСР НА БЮДЖЕТОВІЙ КОМІСІЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ А. К. ГРЕН ВИСТУПИВ проти теперішньої системи щодо службового апарату ООН, за якою коло 72% всіх службовців працюють там постійно, з роками дістаючи щораз вищий ступінь і платню. Совети вимагають, щоб, навпаки, 75% всього персоналу був ангажований на базі тимчасовості, на рік-два, бо — мовляв — таким способом прибувають нові таланти й нові ідеї. Генеральний секретар У Тант і Британія перші виступили проти цього. Дійсною причиною советського внеску є страх, що советські громадяни, "засидівшись" в апараті ООН пересякатимуть "буржуазною" атмосферою і думками і не хочуть вертатися на "родину".

НА 2-МУ ВАТИКАНСЬКОМУ СОБОРІ ВЕДУТЬСЯ ТЕПЕР ДЕБАТИ над надзвичайно важливим декретом про відношення Церкви до новітнього світу. Виникнув внесок за загоряння резолюції проти атомової зброї. Виникнув також погляд, щоб розмежувати принципово негативне ставлення супроти атеїзму та ставлення супроти атеїстів, як людей, що їх погляди можуть бути змінливі та які покликані Господом нарівні з іншими.

ПОПУЛЯРНИЙ СОВЕТСЬКИЙ ПОЕТ СВЕГЕНІ СТУШЕНКО ПРОЧИТАВ ще 3 жовтня ц. р. на вечорі у честь 25-річчя поета Сергія Єсеніна, який застрелився в 1925 році, поему, якої ніхто не хотів друкувати, та яка тепер кружляє у віддасі. У тій поемі Євтушенко критикує комсомольський провід, який намагався "вбрати" душі у свої власні рямці" та згадує про мільйон загинулих під час правління Сталіна. "у війні проти народу". Голова комсомолу, Сергій Павлов буди-то обурений на Євтушенку за приводу цієї поеми.

В катастрофі корабля коло Багамських островів згинуло 86 осіб

Маямі, Флорида — Прогнозували корабель "Ярмут Кесел", який випливає із Маямі до Несо на Багамських островах, в нуботу 13 листопада, загорівся і затонув о год 6:33 вечері, спричинивши смерть 86 осіб, а 464 особи врятувалися, бо їм на допомогу прибули кораблі, які, на щастя, були недалеко від місця катастрофи. Ті пасажирів, які врятувалися, оповідають про те, що на кораблі не було потрібних рятункових засобів, бракувало рятункових поясів, пасажирів не знали, як поспілкуватися з ними, бо не було потрібної інструкції. Але врятувалися пасажирів з похвалою говорять про членів залоги, які віддавали свої рятункові пояси пасажирам і наряджували своїх життів, рятуючи пасажирів. Кораблі: Багама Стар і Фіннпалм побачили без аларму пожежу на кораблі Ярмут Кесел і перші прибули на рятунк. Капітан затонулого корабля Бовестінас не хотів давати внаслідок журналістам, поки не порозуміється з фірмою, власникою корабля на Флориді. В понеділок рано повідомляли, що досі невідомо доля 85-ох осіб, і одна особа була нежива. Капітан одного корабля, який рятуював на воді пасажирів, твердить, що пожежа почалася в тій кімнаті корабля, в якій були алармові прилади, і тому Ярмут Кесел не міг подати відомого аларму С. О. С. Але інші особи кажуть, що в цій кімнаті не було видно пожежі, коли вже горів корабель. Надбережні сторожа ЗДА веде слідство в справі цієї пожежі і трагедії, яка спричинила таку катастрофу. Між тими особами, доля яких невідома, є 74 американці. Невідомо доля двох членів залоги, Пасажирів не знали, що мають робити на горючому кораблі, і члени залоги майже силою кидали їх у воду з рятунковими поясами.

Українці мають тільки трьох послів у новому канадійському парламенті

Оттава. — В канадійських парламентарних виборах, що відбулися в понеділок 8-го листопада цього року, здобули посольські мандати тільки три кандидати українського роду: колишній міністр Михайло Стар з онтарійського округу Онтеріо, Михайло Мандзюк з мантийської округи Маркет і Василь Скорейко з округи Едмонтон Іст. Усіх кандидатів українців було 25. В мантийській округі Спрінгфілд доперейшлийшого посла Йосифа Слогана переміг новий демократ — Ед Шраер. Вислід голосування в округах, в яких вишли переможними кандидати українці, представляється так: Округа Онтеріо: Михайло Стар (конс.) — 22 707, Клад Віпонд (ліб.) — 19 740, Олівер Гаджес (НДП) — 16 259, Джеймс Рондз (нез.) — 10 022, Округа Маркет: Михайло Мандзюк (конс.) — 10 609, Рудольф Юрик (ліб.) — 6 218, М. Антонішин (НДП) — 1 720, Джеймс Мейкінд (с. кр.) — 1 629. Посол Михайло Мандзюк здобув більше голосів, ніж усі його опоненти разом узяті. Округа Едмонтон Іст: Василь Скорейко (конс.) — 13 329, Престон Меннінг (с. кр.) — 6 598, Михайло Мосічук (ліб.) — 5 995, Б. Доллас (НДП) — 3 136, Віліям Туомі (комуніст) — 375. За остаточним підрахунком ліберальна партія матиме в новому парламенті 131 посла і консервативна — 97 послів.

Степан Гавриш втретє обраний на голову Філадельфійської Округи УНСоюзу

Філадельфія. — В неділю 7 листопада 1965 р. тут відбулися чергові загальні збори передової союзової округи міста Філадельфії та околиць. Округа здобула в минулому році два найвищі відзначення (на всіх трьох) за успішну працю. Вона об'єднала 38 Відділів, один з яких в Редінгу був заложений минулого року, а два, в Кемдені і Філадельфії, вже у цій році. Округа об'єднала разом 7,000 членів і є репрезентована в Головному Уряді трьома членами, а саме: д-ром Володимиром Галам, який сповняє урядові обов'язки Контрольної Комісії УНС, та гол. радним Оленою Шогорин і Іваном Олександром, який відносно є найбільш успішним організатором членів УНСоюзу. Збори відкрив голова округи Степан Гавриш, який пошанувавши померлих членів та привітавши представників Екзекутиви та представників Відділів, зокрема секретаря нового Пластового Відділу мгра Юрія Масюка, віддав провід зборів обраній президії в особах д-ра В. Галама, інсп. Осипа Бакая і П. Тарнавського. Після звітів, в яких відмічено постійний розвиток округи, що позначився м. ін, новими Відділами, д-р Галам склав призначення округній управі за те, що вона поведе округу на перше місце в цілому УНСоюзі. Представник Екзекутиви УНСоюзу гол. секретар Ярослав Падок дав огляд праці Округи в минулому періоді й склав їй призначення за прикладне виконання обов'язків. Округа в минулому році не мала ні одного Відділу, який не придбав би нових членів і порівнюючи найбільше причинилася до розбудови УНСоюзу. Після цього він виголосив доповідь про новий, вищий, ступінь забезпечення служби, на який вступає УНСоюз, після введення нових забезпечувальних грамот. Після "членства" в УНСоюзі для того, щоб "стояти" в цій найстаршій національній організації, та після періоду, в якому на тиск складено на будьяке забезпечення, не зважаючи на суму забезпечення та його клясу, УНСоюз вступає на третій шабелі забезпечення своєї служби: планове і повне забезпечення. Організатори УНС обов'язані в кожному випадку проаналізувати потреби родини члена й виготовити для неї план повного, достатнього забезпечення й то на все життя, передбачуючи потрібні зміни, доповнення та й зменшення суми забезпечення, в залежності від змін в родині та її матеріального стану. Після доповіді відбулася цікава дискусія.

До нової округної управи обрано: Ст. Гавриш — голова (втретє), інж. Іван Скіра та мгра Юрія Масюка — містоголову, П. Тарнавський і Катерина Галамар — секретарі, М. Сенік — касир, ала. Данило Максим'юк, О. Шогорин, І. Олександровський, М. Барилка і С. Філик — члени. До Контрольної комісії обрано мгра М.Ковальчука, Н. Ракочного, мгра І. Скопця, С. Лупача і І. Дзюньковського. Д-р В. Галам обраний на пост постійного почесного голови Округи. Між резолюціями схвалені прохоти заходи для набування союзового дому у Філадельфії, скликання публічного віча для поширення знання про модерне забезпечення, зобов'язання всіх Відділів, їх урядовців і членства скласти якнайкраще даних на Український Національний Фонд при У.Н.К.А., поданням малих і не-

ПОЧАВСЯ ЗМАГ ЗА ПРОВАЛЕННЯ БІЛО-РАСИСТСЬКОГО УРЯДУ РОДЕЗІЇ

Об'єднані Нації. — В минулу п'ятницю Рада Безпеки Об'єднаних Націй прийняла десятеро голосами при одному, що стримався (Франція) резолюцію, яка натаврувала проголошення біло-расистського уряду Родезії державної самостійності задля закріплення панування і привілеїв білої меншини, та закликаючи всі держави — відмовити визнання тієї самостійності Родезії і відмовити будь-яку допомогу її теперішньому уряду. Франція не голосувала, вважаючи, що це внутрішня справа Бритійського Коммонвелту, куди нічого втручати Об'єднаним Націям. Однак 36 африканських країн вважали, що ця резолюція Ради Безпеки недостатня і тому зголосили на Генеральній Асамблеї внесення, щоб зобов'язати всі членські держави до бойкотування Родезії, зрівняти з нею всякі дипломатичні та торговельні взаємини, а коли економічні санкції не доведуть до упадку режиму прем'єра Ієна Сміта в Родезії, то щоб повести проти нього воєнний похід. Ця справа буде дебатоватись в цьому тижні. В столиці Родезії Селсбері покищо загострився спір уряду Ієна Сміта з королівським губернатором, сером Гомфрі Джиббсом. Цей останній негайно після проголошення Смітом державної незалежності Родезії, британської колонії, зустрічав волю Британії, проголосивши димісію уряду Сміта та уневажнення акту незалежності. У відповідь прем'єр Ієн Сміт заявляв від Джиббса — звільнити державний бюджет і вийхати з Родезії "у вигідному для нього недалекому часі". Однак Гомфрі Джиббс відмовився слухати будь-які доручення від Сміта, заявивши, що він був призначений королевою, с її репрезентантом і тільки королева Єлисавета II може його звільнити. Сер Гомфрі

Бритійський губернатор Родезії — Гомфрі Джиббс

Джиббс є постійним послом Родезії і належить до тих видатних білих родезійців, які стоять в опозиції до расистської та диктаторської політики Ієна Сміта. Гостем губернатора був, наприклад, найвищий суддя Родезії сер Г'ю Бідл, який тільки що повернувся з Лондону, куди він поїхав вступити до прес'єра Ієна Сміта, щоб пробувати ще врятувати ситуацію через покликання до життя так званої королівської комісії, на яку спершу Сміт погоджувався. Суддя Бідл є також противником політики Сміта, — також в опозиції до тієї політики стоїть церковна англійська єпархія в Родезії. В минулу неділю єпископ д-р Сесіль Алдерсон у своїй проповіді вправдав непослух цивільної влади, коли та влада веде виразу неправильну політику, незгідну з канонами Церкви та розпорядженнями цивільної влади. Однак населення Родезії про це опозиційні акти доводиться хіба тільки через радіо — передачі з закордону або з вісток, передаваних з уст до уст, бо цензура не дозволяє друкувати будь-що опозиційне у відношенні до уряду Сміта і його політики.

В Нью Йорку відбулася урочиста конференція для відзначення 20-річчя УВАН

Нью Йорк. — В неділю 14 листопада ц. р. в Нью Йорку відбулася урочиста конференція для відзначення двадцятиріччя заснування Української Вільної Академії Наук. Голова УВАН у ЗДА проф. Ол. Архімович накреслив основні моменти історії Академії. Вона поставлена в листопаді 1945 року в Авсбургу, Німеччина, й об'єднала українських учених, що прагнули розвивати українську вільну науку у провату до повнозаснування науки на Україні Від 1947 р. УВАН почала діяти в Канаді і від 1949 року працює у ЗДА. Видання Академії є тепер в усіх бібліотеках і академіях світу. Майбутнє Академії в спільній праці старої і молодшої генерації учених, що працюють в різних ділянках української науки. Голова УВАН в Канаді проф. Яр. Рудницький привітав конференцію від Президії УВАН в Канаді. Він зробив доповідь про культурну асиміляцію й інтеграцію української діаспори і ролі української науки. Поставивши проблему, доповідь зупинився на одному із її аспектів — мовному. Він дав наукове обґрунтування двоюмовності української імміграції в усіх країнах поселення. Двоюмовність — є основа інтеграції, ролі науки — давати аналіз ситуації і накреслювати напрямки. Проф. І. Замша доповнив доповідь проф. Ол. Архімовича, підкресливши важливу роль допомоги українців у праці УВАН у ЗДА від її перших кроків і дотепер. Привітавши надійшлих від Консисторії УПЦ в ЗДА за підписом архієпископа Метеліва, від НТШ, від Радіо "Свобода", від групи УВАН в Дітроїті, д-ра Яр. Падюха, проф. І. Розгона. Особисто вітали УВАН із двадцятилітнім проф. Миколою Чубатим, проф. Б. Мартош, Б. Ржепечинським, інж. П. Шох. Під час конференції була влаштована виставка фотографій, що послідовно ілюстрували праці УВАН в роках 1915-65.

Степан Матчак, кол. гол. радний УНСоюзу, помер на 76 році життя

Нью Йорк. В останній хвилині доведусьмо, що в одному з шпиталів Нью Йорку помер на 76 році життя Степан Матчак, член 46 Відділу УНСоюзу "Воля", колишній головний радний УНСоюзу та один із піонерів активних Відділів та докладав всіх стараних до того, щоб всі Відділи округи здобули бодай 10 нових членів у цій році. В зборах взяли участь 40 представників 22 Відділів округи.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІЙ СВІТІ

ГУБЕРНАТОР Р. ДЖ. ГІОЗ ПІДТРИМУЄ ВИДАННЯ ШЕВЧЕНКІВСЬКОЇ МАРКИ

Заходом українського еміграційного мистця-малювача Михайла Бабія, що започаткував широку акцію за видання поштоматом ЗДА пропам'ятної марки Тараса Шевченка в серії "Чемпіони Воли", губернатор стейту Нью Джерсі Річард Дж. Гіоз проголосив з датою 27 жовтня 1965 р. окрему прокламацію з вимогою, щоб Генеральний Поштоматер ЗДА видав пропоновану американськими українцями марку і цим вшанував великого українського поета.

РЕД. О. ЗІНКЕВИЧ ВІДДАВ ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОЛІМПІЙСЬКИЙ КОМІТЕТУ

Льозанна, Швейцарія. — В четвер 4 листопада ц. р. ген. секретар Українського Олімпійського Комітету (УОК) ред. Осип Зінкевич склав офіційну візиту в центральний Міжнародний Олімпійський Комітет (МОК) в Льозанні і був прийнятий на півгодинний розмові генеральним секретарем Міжнародного Олімпійського Комітету, паненом Л. Занчі, яка рівночасно є канцлером МОК. В часі візиту український представник з'ясував становище України у відношенні до участі в Олімпійських Іграх та завдання українського олімпійського руху в екзилі. В часі розмови були порушені питання участі в Олімпіадах комуністичного і націоналістичного Китаю, обох Корей і зокрема ширше було продискутовано питання окремої участі двох Німеччин, що рішене в Мадриді на останній сесії МОК, в жовтні цього року.

15-РІЧЧЯ РІДНОЇ ШКОЛИ В ДІТРОЙТІ

Дітройт. — Накладом Товариства "Рідна Школа" в Дітроїті, що опікується всіма школами українцівства в цьому місті, виплила окремих книжковий видання збірка статей і матеріалів п. н. "П'ятнадцять років Рідної Школи в Дітроїті (1950-1965)". На зміст видання склалися статті мгр. Ф. Любинецької, д-ра М. Жарського, інж. Д. Березовського, д-ра М. Доліницького, д-ра Б. Ломачини, проф. К. Ніщенка, О. Сливинського, І. Коцура, І. Тарнавської та ін.

ПРОФ. К. ВАРВАРІВ ОБСЕРВАТОРОМ ЗДА НА МІЖНАРОДНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ ДЛЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В ОКСФОРДІ

Вашингтон. Д. К. — В Міжнародній конференції експертів у справах прав людини, що почалася в четвер, 11-го листопада ц. р. в Оксфорді, Англія, бере участь також як обсерватор З'єднаних Держав Америки, д-р Кость Варварів з Вашингтону. Конференція має за мету простудіювання сучасного стану реалізації постанов про права людини, проголошених Генеральною Асамблеєю Об'єднаних Націй в Деклярації про Право Людини в листопаді 1948-го року. Крім Костя Варварова, в конференції беруть участь американські професори К. Фергусон з Гарвардського Університету та В. Гуд з Колумбійського Університету. Обидва вони виступають в приватному характері, як вчені — експерти.

„Чорноморська Січ“ здобула шосту перемогу, „Тризуб“ і УСК втратили точки

„Чорноморська Січ“. Нью-Йорк. Здобула нову, вже шосту перемогу у мистецьких змаганнях Американо-Української Футбольної Ліги, які відбулися минулої неділі, 14-го листопада в Нью-Йорку. Футболісти „Ч. Січі“ виграли 2:1 зустріч з дружиною Португальського СКА, який виступав до цих змагань у скріпленому складі. Португальці перші здобули ворота на 18-ій хвилині, але це доперев „січовики“ вирівняли на 30-ій хвилині і дві хвилини пізніше стрілили переможний гол. Автором обидвох воріт був Володимир Чижович. „Чорноморська Січ“ відбула дошесті зустрічі АФЛіги і всіх шість вирішила у свою користь. Вона займає тепер третє місце в показнику Лічильних очок 12:0 і відношення воріт 15:6.

УСК Нью-Йорк втратив несподівано одну точку у мистецьких змаганнях „Великої Десятки НАФСоюзу“, закінчуючи зустріч з жідиською одинадцяткою „Блю Стар“ нерішеним 1:1. В цих минулоднішніх змаганнях завів напад УСК-у, який заграв дуже слабо. Дружина „Блю

МАРІЯ З МАРТИНЦІВ КОСТЕК — ДРУЖИНА СВЯЩЕНИКА, ПОМЕРЛА В НЬО ЙОРКУ

Нью Йорк. — В суботу 13 листопада ц. р. померла тут на 72-ому році життя дружина о. Посифа Костека, єл.п. Марія з Мартинців Костек, осиротівши численну родину. Панахиди були відправлені в неділю і в понеділок, 14-го і 15-го листопада о год 8-ій веч. в похоронних заведенні Квіне, при Бродвей Корнер і 38-ій стріт у Квіне, Асторія. Похорон відбудеться у вівторок 16-го листопада о год 9-ій ранку в похоронного заведення до Церкви „Чесного Хреста в Асторії і потім на цвинтар у Вудлаві, Бронкс, Н.Й.

НОВИЙ ФІЛІАТЕЛІСТИЧНИЙ ДОВІДНИК

Маямі, Флорида. — Як подає „Бюлетень Українського Генеалогічного, Геральдичного Т-ва“ у В-ві „Українська Філіателістична Бібліотека“ появляється незабаром новий філіателістичний довідник Ю. Максимчука „Доповнення ч. 1 до Бібліографічного Показника Української Філіателії, Гербових Марок і Банківців“. Цей підручник охоплюватиме понад 1,000 нових назв статей, монографій, каталогів і рецензій на українські філіателістичні теми різними мовами світу.

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07308

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1102 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly 65¢.

Address: "СВОБОДА," P. O. Box 344, JERSEY CITY, N.J. 07308

Справа Родезії

У прокламції державної незалежності Родезії, проголошеній у минулий четвер 11 листопада ц. р., говориться про "завжди непохитну лояльність і відданість П'єр-Корольє", а закінчується П'єр-Корольєм британським охником, "Боже, хорони королеву". Але негайно після того британський прем'єр Гарольд Вілсон проголосив у палаті громад в Лондоні, що той акт Родезійської незалежності є "зрадою" у відношенні до Британії, і британський губернатор Родезії, як представник королеви, димітував, а її імені Родезійського прем'єра Айена Сміта і весь його уряд, стверджуючи, що проголошений ними акт державної незалежності цієї країни "незаконний" і "недійсний".

Зіставлення вже наведених вище фактів вказує на те, як складною є справа Родезії — південно-центральною країною Африки з 4-ма мільйонами чорного і 220.000 білого населення. Білі поселенці прийшли туди кругло 75 років тому. Від імені їхнього лідера Сесіла Дікінса Родезія і названо цілу країну, а імені британського прем'єра лорда Селсбері, який у 1888 році надав Родезії колоніальний чартер, названо її столицю. Білі поселенці поклали до розвитку промислу, торгівлі, всього цивілізаційного поступу. Але водночас вони монополізували у своїх руках політичну владу і довели до акарового двополіття в країні не тільки щодо раси, але й щодо добробуту по одному боці та нужди по другому. Від 1941 року в Родезії введено офіційно строгу расову сегрегацію в усіх ділянках громадського і приватного життя. Коли ж у квітні минулого року прем'єром став колишній відважний британський легіон, 46-річний Айен Сміт, у Родезії запанував режим поліційного терору: всіх його противників арештовано й заслано в один із трьох концентраційних таборів.

Айен Сміт і його співробітники вирішили проголосити державну незалежність Родезії, щоб заповнити "навіки" білий меншині владу і класово-кастові привілеї. Британський уряд у принципі не заперечував Родезії права на самостійність, бож Британія провела після останньої війни деколонізацію своєї імперії у згоді з усіма своїми колоніями. Однак, він спротивився дати згоду на самостійність Родезії на базі її конституції з 1961 року, яка практично гарантує на 65 років автономного парламенту 50 мандатів білим. Знову ж Айен Сміт не погоджувався, щоб до тієї конституції прийняли клязують про принцип самовизначення народу. Ось чому одностороннє проголошення самостійності Родезії британський уряд визнає за "бунт": від 1776 року, відколи північноамериканські британські колонії збунтувалися проти правління Юрія III — ні одна британська колонія не відірвалася від Британії проти її волі. Вийшов такий парадокс, що Генеральна Асамблея ООН вперше заявила проти незалежності африканської колонії. Айен Сміт у своїй прокламції скористався з деяких висловів американської Декларації Незалежності. Очевидно, що цей тактичний трюк не вислі закрити велетенський різницю між цими двома актами: Америка проголосила свою незалежність в ім'я своєї свободи, а Родезія — в ім'я збереження расово-кастових привілеїв дрібної білої меншини. Тому цей акт не оправданий ані морально, ані політично. Айен Сміт і його прихильники не мають ніяких шансів на втрату — проти всієї решти Африки, проти Британії і всіх її союзників, а головне величезної більшості населення власної країни.

Мемуари Пенковського

У другій половині листопада мають з'явитися в нью-йоркському видавництві Даблей окремим книжковим виданням мемуари полковника совєтської військової розвідки Олега Пенковського, засудженого в 1963 р. в Москві на кару смерті і розстріляного заради не після процесу. Уже самі повідомлення про зміст цих мемуарів викликали в пресі великого сенсацію, бо йдеться про гостро актуальні останніми роками справи, включно і з такими, як загрозла війна за Берлін і згодом інсталяція совєтських далекобійних ракет на Кубі.

Всупереч твердженням совєтського прокуратора і зізнанням свідків на процесі, Пенковський не був дрібною чи маловажною фігурою в совєтському військовому і державному апараті. Як член державного комітету для координації наукових дослідів, Пенковський мав доступ до різних совєтських міністерств і установ, зв'язаних з найбільш важливими ділянками совєтської міжнародної політики. Як високий старшина військової розвідки, Пенковський мав добрі, а то й родинні зв'язки з найвідомішими особами совєтського військового апарату: він був нею же одним із совєтських генералів і зятем другого генерала; в дружніх відносинах перебував із шефом НКВД, згодом КГБ, ген. Іваном Сєровим, що був найближчим соратником Нікіти Хрущова, і близьким приятелем Пенковського був маршал Сергій Варенцов, в той час член Найвищої Військової Ради і керівник ракетних збройних сил.

За кількадецять місяців своєї співпраці з британською і американською розвідкою Олег Пенковський встиг передати їм центральним на Заході яких 5 000 документів найбільш секретного змісту: мілітарного, політичного і військового. Це Пенковський попередив ЗДА і Велику Британію, що Хрущов готується починати військовий напад на Західну Німеччину, щоб викинути західних альянтів з Берліну. І ще треба підкреслити, що Президент ЗДА Дж. Ф. Кеннеді рішуче вислати свій ультиматум Москві з приводу совєтських ракетних баз на Кубі тільки після того, як від Пенковського прийшло по 32 годинах запевнення, що совєтські атомові збройні сили ще не готові до атаки. І нарешті — це Пенковський розкрив діяльність і прізвища понад 300 совєтських шпигунів на Заході.

Своїми попередженнями і розкриттями, зробленими з ідейних мотивів, для добра людства і населення СРСР, як не підкреслено у мемуарах, Пенковський запав дошкулюючого удару більшовикам, і то на найбільш вразливий для Москви відтинках фронту "холодної війни". Якщо б не було Пенковського, то політична ситуація в світі виглядала б інакше, як склалася вона нині.

У переданні на Захід цим же шляхом, що й тисячі інших документів, мемуарах Пенковський розкривав також уся нічому суті совєтської системи, що називає себе "державою працюючих людей". Вивчені Пенковським портрети партійних, державних і військових діячів показують глибокий моральний розклад усієї совєтської держави, їх мерзенне намагання жити в розкошах й усіх вигодах, в той час, як робітничі й селянські маси знають важких злиднів, голоду й нестачі всього необхідного. Ревеляції Пенковського в цьому відношенні і з'ясовують причину, чому рішуче він на таке ризикове діло, як інформування Заходу про злочинні почини і плани здегенерованих кремлівських сатрапів.

МІНОРНИЙ ТОН „ЮВІЛЕЮ“

Мюнхен. — 7-го листопада минуло 48 років комуністичній диктатурі, якій промостило шлях збройне повстання в Петербурзі під проводом більшовицької партії. Трудно зайняти в історії людства подію, в якій би провідна група революції так умівла використати невідому масу для своїх прихованих цілей.

Ключами „жовтвеної революції“ 1917 р. були: мир між народами; демократична свобода; земля — селянам; фабрики — робітникам; право на самостійність для всіх народів колишньої царської імперії; заміна постійного війська народною міліцією; перехід до соціалізму і після того — „скасування держави“.

Демагогія Леніна і його найближчих „соратників“ йшла так далеко, що вони проголосили були загальну рівність: моваля, члени більшовицького уряду не мають мати платні більшої за платню „кваліфікованого робітника“. Навіть деякі ідеологічно настроєні члени першого уряду Леніна не розуміли на початку дійсних намірів свого вождя.

Побачивши, що в Росії з перших днів „жовтвеної революції“ почався кривавий терор, заборона неконституційної преси і подібні несправді діла, 10 членів комуністичного уряду в листопаді 1917 року покинули свої міністерства і подали заяву, в якій домагалися створення нового уряду з участю представників усіх соціалістичних партій. „Ми — писали ці 10 більшовиків — вважаємо, що поза цим є тільки один шлях — збереження чисто більшовицького уряду за допомогою політичного терору. Цим шляхом іде Рада Народних Комісарів. Ми бачимо, що це веде до відсутності масових пролетарських організацій від керування політичним життям, до створення безвідповідальної режиму, до руйну революції й країни“ (Л. Троцький: „1917“, том II, стор. 355).

Цілий свідок, що сталося з „визвольними“ ключами, які проголосив Ленін 7-го листопада 1917 р.: мир між народами і їх свободи замінено агресією російської „червоної гвардії“ в першу чергу проти України й Фінляндії. Селян через деякий час силою загнано в колгоспи, що в основі гірші за колишню панщину. У націоналізованих фабриках робітників (теоретично — „ласанки“ підприємств) мусять працювати під натиском комуністичних наганаїв — партійних та профспілкових, і не мають ніякої оборони проти нещадного висилу. Замість скасування постійного війська, більшовицький уряд створив одну з найбільшш у світі мілітарну силу. Обійняв „соціалізм“ перетворився в організацію державного рабства, а скасування держави відложено в безконечність.

Свобода в СРСР — це привілей купки кремлівських вождів, а ідею рівності там глумливо звуть „зрівнялівкою“, як „дрібноробуру-азну вигадку“. В суспільстві, що нібито йде до „ко-

мунізму“, поділ на класи глибоко закоренився, при тому клас комуністичних бюрократів забезпечує пастися в Петербурзі під проводом більшовицької партії. Радикальна зміна настала також у зовнішньополітичних планах російського комуністичного режиму. Ленін не вірив у можливість мирного співжиття „соціалізму“ з „капіталізмом“. Він був переконаний, що мусить прийти до воєнного судару, і що треба прямивати до „пролетарських революцій“ в інших країнах. Це — ідея світової революції. 1919 року Ленін писав, що треба, щоб пролетарії, вивласнивши капіталізм і ствердивши у себе соціалістичне виробництво, встав проти капіталістичного світу, притягаючи до себе пригноблені класи інших країн, виступаючи, в разі потреби навіть воєнною силою проти класів, визискувачів та їх держав“ (Сочинения, т. 18, стор. 232).

Надії на світову пролетарську революцію не справдилися головним чином тому, що робітничі організації вільних країн — політичні і профспілкові — не пішли за більшовицькими ключами. Це викликало лють у Леніна і його партії. Тоді кинуто гасло: „Соціал — демократія — головний ворог“, а вільні професійні спілки названо в комуністичній пропаганді „жовтими“, „запрудцями капіталізму“.

Сталін з погордою ставився до комуністичних вільних країн, що не вміли у себе зробити „пролетарську революцію“. Він покладав надію на силу червоної армії, яка в слушний час може здійснити „соціалізацію“ інших країн. Це йому вдалося в Європі під час і після другої світової війни: від Балтійського моря до Ельби й до Середземного моря Москва помогла комуністам створити режим „народних демократій“.

В Азії перемога китайських комуністів власними силами була не до смаку вождям Кремлю. Але довелися миритися з фактом і шукати спільної політичної лінії з режимом Мао Тсунгунга. Згода в комуністичному „сімействі“ не тривала довго. Спир між Москвою і Пейпінгом за провів у світовому комуністичному русі коррозійні гострішас. Китайці називають совєтських комуністів „ревизионістами марксизму — лєнінізму“, „союзниками американських імперіалістів“ і т. д.

Ця „схизма“ в комуністичному русі (за Китаєм ідуть комуністичні партії й відколені групи в різних країнах світу) покладає свою печатку і на ювілей „жовтвеної революції“ в Москві. В минулих роках у ці дні приїздили до Москви голови партій і урядів комуністичних країн, як правовірні мусульмани до Мекки. Тепер визначених гостей на ювілей було мало, і довелися на параді біля Кремлю поставити між Брежнєвим і Косигіном Равля Кастра з Куби. Фіделевого брата.

Китайські вожді в своєму

В. Кедровський

ПАТРІОТИ І ШАШЕЛІ

Останнім часом ми були свідками, як на екранах телевізорів показували „шашелі“ — молодих людей, що палили свої мобілізаційні картки. Декого дунали, чому влада не реагує негайно на ці протиправні і навіть протидержавні вчинки.

Американські телевізійні компанії і преса дуже ласі на сенсації і часто не звертають уваги на те, чи вони позитивні, чи негативні. Вони, як сенсації, подають кримінальні злочини з найменшими деталями, дарма, що розголошення їх не приносить користі суспільству, навпаки — захоплює до злочину. Цим вони деморалізують передусім молоді, що люблять брати приклад з „героїв дня“.

Так само і з паленням мобілізаційних карток. З огляду на широкий розголос цих протизаконних вчинків, якими „шашелі“ хочуть підірвати престиж Уряду, посягають на екраннах телевізорів нові „шашелі“, які наслідують ті самі ганебні вчинки своїх попередників. Розухвалені загальною увагою „шашелі“ таврують скеровані проти них заходи влади як „неконституційні“.

Немов пошесть, поширилася останніми роками тенденція вбачати в кожній нелюбій справі порушення Конституції. Навіть судді часто чпляються до кожної літери Конституції, нехтуючи її ширший зміст, поминуючи увагою те, що Конституція З'єднаних Держав гарантує права більшості, виступає в обороні передусім потерпілого, а не лише захищає права злочинця. Ми часто читасмо в газетах, як злочинці звільняються від суду й кари тому, що в якійсь літері порушено його „конституційні“ права.

Привітаний з нагоди совєтського ювілею не загалом комуністичної партії СРСР та її провідників, а загалом тільки „совєтський народ“.

Заступник прем'єра Польського у промові в Кремлі 6-го листопада мусів признатися, що сільське господарство в СРСР не виконало планів, і тому доведеться купувати збіжжя у вільному світі. В промовах вождів СРСР не чути було зазгадки про „світову революцію“, натомість настановлено ЗДА та Німецьку Федеративну Республіку. Замість воєнної допомоги „всім пригнобленим і бідним“, у Москві говорять про мирне співжиття з „капіталізмом“.

Цей „мінорний тон“, безперечно, використав Пейпінг у своїй пропаганді проти „хрущовських ревизионістів“.

П. А.

● Британський соціалістичний уряд Гарольда Вілсона відкидає свою, спроби заважити їм проголошення „уверження“ сталеного промислу. Названий прем'єр заявив на початку нової сесії парламенту, що денний порядок тієї сесії такий великий, що „прийдеться відкласти цю справу на пізніше“.

„підприємства“, і потерпілий, хоч і має самі права, не дістає ані матеріального, ані навіть морального відшкодування.

Ось недавно один із судів у стейті Мерленд вирішив, що „неконституційним“ є опитувати кандидатів на присяжних засідателів, чи вірять вони у Бога. Коли йти далі цим шляхом, то треба признати, що й присяга Президента З'єднаних Держав, яку він складає на Біблії, є „неконституційною“, так само, як і присяга всіх тих американських громадян, що закінчують її словами „так Боже допоможи мені“.

Якимсь батькам — атеїстам не подобалося, що в школах перед початком науки відбувалася молитва, хоч до неї не примушувано дітей, бо, згідно з Конституцією, Церква відокремлена від держави. Але мільйони батьків хочуть, щоб їхні діти починали науку молитвою, на що вони мають право, бо Конституція гарантує свободу віри, і ніхто не має права заборонити дітям молитися. Та, не зважаючи на це, хтось у молитві перед шкільною наукою добавив примус вірити в Бога, а це ніби порушує Конституцію.

Ось на цьому „порушенні“, проти якого заперечувало кілька громадян ЗДА, і зродилися протести проти покликання до війська, навіть проти війни у В'єтнамі, де борються і вмирають американські воїни в боях з комуністами, які намагаються накинати всьому світові тиранію.

У В'єтнамі герої борються проти тиранії, а тут, в З'єднаних Державах, „шашелі“ намагаються підірвати права народу жити згідно з законом, ухваленням його свободною волею. Американські новинарники роздувають до широким розмірів ганебні вчинки шкурників, хоч і є тих шкурників мізерна кількість. Наприклад, студенти Ньюйоркського університету в інтерв'ю з представниками преси заявили, що з-поміж двадцяти тисяч молоді, яка вчиться в цьому університеті, знайшлося лише п'ятнадцять — двадцять „протестантів“, а всі інші підтримують Уряд і вважають, що війна у В'єтнамі є також війною за З'єднані Держави. Одна студентка під час цього інтерв'ю заявила, що її наречений б'ється з комуністами у в'єтнамських джунглях, і вона горда з того.

Ганебні виступи „шашелів“ викликали серед американського студентства спонтанний вияв патріотизму в формі масових демонстрацій, у формі заяв і петицій, у яких вони запевняли Президента в своїй готовості кожноразово підтримувати його заходи і боритися всіма силами інтереси ЗДА і вільного світу. Вони — патріоти, і годі „шашелям“ підіти їх моралю.

Згинуть ці новочасні „шашелі“, розчавлені презирством патріотично думаючого населення, які гинули воєни у минулому, не лишаючи по собі сліду.

ВІЧНЕ ДЕРЕВО

Серед десяти хвойних порід дерев, що ростуть в українських Карпатах, ти належить до найрідкісніших. Тисові — дуже давні рослини, відомі ще з юрського періоду мезозойської ери, тобто 180 мільйонів років тому. У народі про тис ще й тепер залишилася назва „негній-дерево“. Завдяки міцності, декоративності та іншим цінним властивостям тис почали використовувати вже в кам'яному віці: знайдено крем'яні пилки в тисовій оправі та кам'яні оркири з тисовим державом. Також скульптурні пам'ятки з тису збереглися в багатьох музеях світу.

Тис — справді „вічне дерево“. Його гарною червоною та пахучою деревиною оздоблювали князівські та королівські палати. Про це свідчать слова із українського епосу „Слово о полку Ігоревім“: „А Святослав мот сон бачив у Києві на горі, в що ніч звечора одягали мене — рече — чорним покривалом на ліжку тисових“...

„Вічне дерево“ має дуже пружку деревину. П'єтривалий час використовували для виготовлення луків і вивозили до країн, де це дерево не росте. Свідомості, що експорт та імпорту тису тривав п'ять тисяч років. У цьому відношенні Карпати — відомий в Європі осередок вивчення цієї деревини.

На підставі архівних матеріалів встановлено, що на Івано-Франківщині в другій половині 18 сторіччя частину даними селяни платили деревиною. Таким чином у Прикарпатті знищили близько ста тисяч тисових дерев.

Про поширення „вічного дерева“ в Карпатах свідчать і численні назви лісів, гірських струмків і навіть сіл. Наприклад, села Тисів, Тисемениця на Івано-Франківщині, Тисовець — на Буковині, Тисолове — біля села Новоселиця, Тячівського району на Закарпатті та багато інших. Можливо, що й назва ріки Тиса має подібне походження.

Багато тису було знищено місцевим населенням для власних потреб. На Гуцульщині колись тисовими кілками прикріплювали дракун на хатах, виготовляли хрести. Частково винищували цю рослину і для лікування

РАНИЙ ОСПІ

Хтось називав голуби на небо, Завтра помандрує серпень в далечині, Бабиного літа жмуть, мов на сполох, Мов на пострах, б'є в осінній дзвін.

Та сьогодні ще співає небо І потік подвоєно блакити, Сонце розплющує камені, Рій жоржин жатуче племонить.

Хоч і пліне річка в безконечність, Ніби не скують. П'єтрозор дум, Маріят оксамити мотили по вінічці, Золотий закралася вже в кленовий шум.

Леся МАСЮК
7 жовтня 1964

в народній медицині проти

скажу. Оскільки серед наших хвойних порід „вічне дерево“ належить до „популярних“ ростучих, запаси його швидко вичерпалися. Воно зникло з українських лісів, незважаючи на те, що його вік — три тисячі років. Порівняно з Закарпаттям на Буковині й Прикарпатті збереглося значно менше тисів. Найцікавішим осередком „вічного дерева“ в українських Карпатах є Князьківський тисовий гай. Тепер цей гай, — розповідає в „Молоді України“ С. Стойко, голова Львівського відділу товариства охорони природи, — належить до Карпатського заповідника. Всього нині в українських Карпатах збереглося близько 12 тисяч дерев тису.

П. Павасенко

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЩЕ ПРО МІШАНІ ПОДРУЗЖА

У статті „Ще про нашу культуру“ п. Іван Івахів пише, що вже заіпаю, говорити про мішані подружжя, бо „одні вже поженилися, інші постарілися, залишилися наркомани, що йому байдуже, з ким женитися“...

На думку п. Івахова, йдеться не так про те, з ким женитися, як радше про те, як задержати наш стан поєднання, себто закріпити українство серед мішаних подружжя. Він вважає, що весілля має бути одним із засобів, що ведуть до загальної мети.

На мою думку, мішані подружжя можуть бути хіба як рідкісні випадки. І тоді це не було б гіршим явищем. А гіршим є погляди на подружжя, що їх висловив п. Івахів. Мішані подружжя — поріг до національної зради. Вправді супроти в мішаному подружжі „мають шанси одне одного перетягнути на свій бік, але таке перетягування не дає шаста. Суспільність повинна остерігати кандидатів на мішане подружжя, щоб після весілля не було жалю, коли шаста почне відлітати.

Весілля мішаного подружжя повинно бути радше жалю. З чого веселитися? З того, що молоді, над вихованням якого працювали батьки, суспільність, молоді організації, церква, топитися в чужому морі? Весілля з найкращими йшими значимими з тоді тільки нагодою до порад: „Пані, пильнуйте своїх дітей, щоб не сталося з ними того, що з оцим молодцем!“

Коли б український кандидат на мішане подружжя знав, що його прикроїть почнутися ще перед весіллям, а далі на весіллі, він подумав би уважніше над тим, чи варто женитися з чужинкою. Іван Рогов

● З Комуністичного Каталогу історики лєтунки на бобовнику системного типу МІТ та приземлилися на Тайяні (Формозі). Однак при приземлюванні — два члени залогі були пошкоджені поранені. Це другий від 1962 року випадок утєчі комуністичних лєтунів разом із літаком за кордон.

В. Софронів Левіцький
„Новий Шлях“

УКРАЇНЬСЬКА ПРЕСА В АМЕРИЦІ І КАНАДІ

Доповідь, виготовлена на 1-му З'їзді Української Журналістської Асоціації в Канаді, що відбувся в дні 30-го і 31-го жовтня 1965 року).

(3)

Квартальники україномовних і англійських з 7 і всі вони виходять у ЗДА. Це — видавничі Український Конгресовий Комітетом Америки англійською мовою „Юкрейніан Квотерлі“, літературний журнал „Київ“, загальний журнал „Овід“, англійський кварталник „Пролог“, видавничі Дослідно — Науковий Інститут „Пролог“, кварталник „Вільна Україна“, видавничі Вільного Громадою „Вісті“, видавничі хором „Дніпро в Твін Сіті. Міннесота“, і журнал „Нотатки з Міннеаполиса“, видавничі Відділу ОМУА у Філадельфії. Окремі разом нараховували ми може з деякими мимовільними пропущеннями, самих ширшого заступу та значення періодичних пресових органів в Америці 27 і в Канаді 20, разом — 47.

Читачі нашої преси:

Спируючись на цих даних про чисельний стан нашої преси в Америці й Канаді, треба було б виключити найважливішу і одночасно найважчу для визначення цифру: скільки читачів обслуговує вся ця фаліяга часописів, і застановитися над тим, як з вигляду на майбутнє української преси в цих обох країнах.

За може трохи оптимістично, але зовсім реальною опікою, можна сміливо прийняти переціну висоту тиражу кожного з цих 47 українських періодиків в Америці і

Канаді на 5 000 примірників. Так, отже, загальний тираж нашої преси в Америці й Канаді можна рахувати на 250 000 примірників, не враховуючи дрібної періодичної та неперіодичної преси місцевого значення. Треба брати до уваги, що багато українських родин передплачує по два, три, а то й більше часописів, тому на один примірник не можна рахувати більше як двох читачів у родині, що дає разом — 500 000 читачів української преси в Америці й Канаді.

Коли візьмемо круглу цифру півтора мільйона всіх українців в Америці і півмільйона в Канаді, разом два мільйони, то виходить, що кожний восьмий українець в обох цих країнах передплачує або купує якийсь український часопис, а кожний четвертий якийсь часопис читас.

Хто є ті читачі і передплатники? Передплачують і читають українські україномовні часописи здебільшого іммігранти, уродженці і вихованці України, тобто т. зв. стара еміграція в першому поколінні і післявоєнна політична еміграція також в першому поколінні. Як американські, так і канадські українці в другому і третьому поколінні тільки в малому відсотку читають, а ще в меншому передплачують нашу пресу, не тільки тому, що недостатньо знають українську мову, але й тому, що справи, обговорювані в нашій україномовній пресі, головною наші політичні проблеми їх, на жаль, мало цікавлять. Позитивний виїмак щодо читачів другого і третього покоління творять наші молоді і дитячі періодичні органи, головне ті, що їх для дітей чи молоді переплачують батьки.

Щодо читачів нашої преси, я хочу звернути увагу на одне позитивне явище, а саме, що пильними читачами нашої преси чи не в більшості стало тепер жіноцтво. В дуже багато родин де чоловіки не мають часу чи охоти читати, жінки, як елемент з природи цікавіший і зацікавлений не так політичними, як загальнолюдськими проблемами, завжди знаходять на це час. Це явище, характерне не тільки для української еміграційної читача, але й для іншомовної преси. Наприклад, англійська преса недавно подавала, що в останніх часах її читачами

Наші редактори і співробітники преси:

Коли ми, хоч і побіжно, переглянули вже тут важливіші органи нашої преси в Америці та Канаді і кинули оком теж і на її другий співчинник — читача та передплатника, то треба, думаю, присягнути, що кілька хвилин уваги також третьому, не менше важливому факторові кожної преси, українською журналісткою, професійно і „з вільної руки“ зайнятою в нашій пресі.

(Далі буде)

Sewing Machine for Sale

МАШИНИ ДО ШИТТЯ
Заміняючи вистави виробництва Світової Виставки, продаються машини світової слави, відомі фірми 1965, автоматичні зіг-заг, вишивання, мотоприлади, роблення дірок на гудзиках, не потрібно доглядати. Гарантія, надана. Купно за 42 долари.
IN 9-8554

НАЙКРАЩІ ПЛАТІВКИ в АРЦІ. Жадайте дарунків каталогів.

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ

ПЕРЕКОНАЙТЕСЯ САМИ І ЗАКЛИКАЙТЕ СЕБЕ СЮГОДНІ

ЗІЛЛЯ

під назвою J. MILLER'S PURE HERB COMPOUND #6.

а вже завтра почувате ліпше.

Терпачі та сипити, як

засни жолудка, запір, несправ-

ності, гази, віднахили, заво-

роти голови, біль у крижах і

інші недомогали НЕ ЧЕКАЙ-

ТЕ, а спробуйте зараз!

Ціна однієї пачки \$10.00, а

якщо хочете для свого приятеля,

тоді дві пачки тільки —

\$15.00. Пішіть зараз долучу-

ча чек або Money Order на

адресу:

THE MILLER CO., INC.

Dpt. 41

790 Broad Street Newark, N.J.

Намне подімою одні з чис-

ленних листів поділяти та зни-

жувати автора листа з канади:

Ca. I. Xp.

ХРОНІКА УВАН У ЗДА

Академія вітків 1965 року
Протягом липня і серпня наукових конференцій Академії не було. Працював секретаріат і Музей-Архів. У великій залі будинку Академії була постійна виставка картин українських мистців, що пожертвували свої твори для продажу і використання грошей на оплату боргу за будинок.

Влітку до Нью Йорку завітало кілька членів Академії, що живуть в інших містах Америки. Академію відвідали проф. І. Рететар з дружиною (Сінтел), проф. Т. Сосновий (Вашингтон), д-р Т. Олесюк з дружиною (Тексас), проф. М. Овчинник (Мінн.), проф. Е. Пізур (Ст. Луїс), проф. М. Ненад-кевич, Оксана Бринь (Міннеаполіс) і Тетяна Кошиць (Вінніпег).

Наукові конференції в червні 1965 року
6 червня: Філософська секція. Доповідь д-ра Богдана

ЕКСПРЕСОВІ ХАРЧОВІ ПАЧКИ НА УКРАЇНУ

Якщо Ви хочете уплатити своїх рідних в країну, вишліть їм смачні харчові пачки. Це дуже полюбляний дарунок, за який вони будуть Вас агітувати кожночасно заживати ці смачні харчі. Intertrade Express Corp., 125 East 23rd St., New York, N.Y. 10010 спеціалізується у висилці смачних харчових пачок на Україну. Пачки з найкращими американськими та західно-європейськими харч. продуктами — тільки найліпшої якості. Всі пачки доставляють абсолютно даром до відборця в СССР. Доставка гарантована і забезпечена і в доказ скорості доставки одержувачу підписаний свідок відборця. Фірма має найбільший вибір дарунків на Україні. Крім харчових пачок, вишле також одяг, гроші і багато, багато інших дарунків. Найкраща річ комунікувати-ся з Intertrade Express Corp., 125 East 23rd St., New York, N.Y. Tel.: YU 2-1530, на поділу нгої адресу і жадайте нашого безплатного каталогу, з якого виберете дарунок, що принесе Вашим велику радість на свята. (Огол.)

До винайму

Дім до винайму

Park Ridge, близ Rockland

Border, 23 хвилин до TW Bridge,

3 км. винищені піддашки, вел. підвал, модерні угоджен-

ня, на асф. землі, 5 хвилин до скелів, кілька кроків до шко-

ли. \$150.00

212 TKAfald 7-3920 веч.

В неділю 201 391-3847

СВОВОДА

Світова Федерація Жіночих Організацій — 9, В-во „Свобода“ — 3, „Січ“ — 1, СУ-МА — 1.

Закатологізовано 234 книжок. На експозиції у звітний період були: панорама і герб Кам'янець-Подільського робіт архітектора М. Кравчука; Оригінальний план Берестечка 1818 року (дар А. І. О. Кочан); книжки, автографи і портрети В. Лесюка; матеріали про Лемківщину; матеріали до ювілею Л. Гейди і до Шевченківських урочистостей. Грошові пожертви на Музей одержано від Т. Кошиць — 100 дол., від О. Соловей — 30 дол. і від д-ра Ю. Фешенка-Чопівського — 10 дол.

Грошові надходження до Академії

Протягом червня-серпня до Академії надійшли такі суми: по 100 дол. від Степана і Ольги Пельц на ремонт Будинку Академії, від Оксани Пльонко (Філадельфія) і від Українського Лікарського Товариства П. Америк. Надіслали по 50 дол.: Віктор С. Вінич (Денвер), Віра Міляньська (Нью Гейвен) і Зеновій Юрків (Бруклін); всього з попередніх внесків він перевернувся на будинок — 400 дол.). Д-р К. Вризгун надіслав 45 дол. Д-р Н. Паузан (Філадельфія) \$30. По \$25 — проф. О. Граванський і Ю. Личковський (Флоріда). По \$20 — К. Бачинський (Клівленд), А. Забігайло (Кентукі), Ю. Лаврінко (Н. Й.). \$15 — д-р З. Мельник (Огайо). По \$10 — Ю. Бахур (Дітройт), Ф. Корсун (Філадельфія), д-р Р. Кришталевський (Ньюарк), І. Манастирський (Дітройт), д-р М. Прокоп (Н. Й.), Центральний Комітет Вишукання пам'яті С. Петлюри. \$7 — І. Тащук (Н. Й.). \$6 — І. Бакало (Н. Й.). По \$5 — М. Гринів (Н. Й.), М. Лаврін (Мінн.), \$4 — від Українського Культурно-Мистецького Клубу в Мінеаполіс і в чергові пам'яті М. Зерова через А. Філіповича.

Замість квітів на могили

Пам'яті члена Фондуції Академії Івана Мірошинченка — \$20 від Аделі Мірошинченки.

Пам'яті дійсного члена Академії Ленки Чекаленки — \$25 від О. Ф. Неділки.

Замість квітів на могили Софії Русової і Любові Лидфорс — \$20 від Ніни і Михайла Михалевича з дитини (Ст. Павль, Мін.).

В першу річницю смерті о. протоієрея Олександра Явтушенки — \$50 від Єлизавети Явтушенки (Форт Вейн, Інд.).

Надходження до спеціальних фондів Академії

В період червень-серпень 1965 року надійшли такі пожертви до фонду видання праці Ольги Косач-Кривинської „Ліся Українка. Хронологія життя і творчості“. За підписним листом ч. 3 через Олену Короничку (Філадельфія) надійшло \$24, з них по \$5 Н. Гордісню і Т. Цисик, \$3 — (нерозбірливо), по \$2 — Я. Паулавська, О. Пльонко, Е. Поступини, В. Тодоренко і Г. Вакуловська. \$1 — М. Луців. За підписним листом ч. 40 від 47-го відділу Союзу Українок Америки, Rochester, через Марію Холєвчук і Софію Годованець — \$39 від 30 осіб. За підписним листом ч. 21 через Д. Лисенко, 82 відділ Союзу Українок — \$30 від 29 осіб. Культурно-освітня комісія СФУЖО, Окружна Рада Відділів СУА в Нью Йорку і Відділ Золотого Хреста надіслали \$32.55, як чистий прибуток з Академії з нагоди 80-тиріччя українського жіночого руху і 50-річчя участі жінок у лавах УСС. За підписним листом ч. 44 від 47-го відділу СУА в Rochester через С. Софію Годованець — \$23 від 16 осіб. Мирон Заклинський (Н. Й.) — \$20, д-р К. Вризгун (Н. Й.) — \$20, З. Юрків (Н. Й.) — \$25. Аделі Мірошинченка в річницю смерті Івана Мірошинченка. За підписним листом ч. 72 через Клавдію Помилуко — \$20 від 9 осіб, з них \$4 від Г. Ук-радиги, по \$2 — Е. Громик, К. Помилуко, І. Громик, А. В. Готт, С. Власенко, Велікий. По \$5 надіслали Т. Рожановський (Н. Й.), О. Ф. Неділка (Н. Й.), і В. Маркус (Шікаго).

Надходження до фонду видання праці проф. Олександра Оглоблїна: Ю. Ми-

СПОРТ

МОЛОДІ УКРАЇНЦІ — ФУТБОЛІСТИ ЗІРКИ ШІЛ РОЧЕСТЕРУ Н. Й.
Рочестерський щоденник „Демократ енд Кронікл“ з 29-го жовтня подав у спортивній секції низку вісток про успіхи футболістів — українських студентів. В дружині Монро коледжу поспієється тепер Роман Куціль, який вже здобув 18 воріт для своєї шкільної одиниці. На середині жовтня в цій же коледжовій дружині грав з успіхом, і його теж називають зіркою, Віктор Ляток. Монро коледж закінчив сезон футболу у розгарах високих шкід округи з десяти перемогами у всіх десяти місцевих зустрічах.

У рочестерській середньошкільній футбольній лізі уважають найкращим змагунням за останніх вісім років Андрія Слукка. Цей молодий українець, уродженець Аргентини, як пише рочестерський щоденник, здобув у цьому році 22 воріт для дружини своєї середньої школи Френкліна. Його осяг був лише на двох воріт меншим від рекорду (24 воріт), що його встановив давніше у Рочестері середньошкільний футболіст, також українець, Тимченко, тепер змагун УА-СТ Рочестер.

Щенко (Філадельфія) — \$20, д-р К. Вризгун (Торонто) — \$15, В. І. Панасюк — \$10, Оксана Панасюк — \$10, О. І. Піддубні — \$10, М. І. Стратівські — \$5.

До Фонду вишукання пам'яті Тодоса Осмачкіна надійшло: \$10 від Аделі Мірошинченки в річницю смерті Івана Мірошинченка, по \$5 від І. Демиденки (Рочестер) і О. Ф. Неділки (Н. Й.).

До Фонду допомоги потребуючим українським учням ім. Д. Дорошенка надійшло по \$10 від Г. Ефремової (Н. Й.) і М. Корчинської (Піттсбург), \$5 — від О. Ф. Неділки (Н. Й.).

Стан виплати боргу за будинок Академії

В травні 1965 року виплачено Українському Народному Союзові \$250 в рахунок погашення боргу за будинок і відсотків — \$189. В липні повернуто І. Манченкові \$500 безвідсоткової позики. На 1 вересня 1965 року борг за будинок — дол. 15,744.

Від Управління УВАН у ЗДА і Управління Фондуції Академії